



Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.197/2025/6.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2025. november 11. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A lopás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2025. április 24. napján tartott nyilvános tárgyaláson kihirdetett 15.B.43/2023/119. számú ítéletét megváltoztatja.

Mellőzi a Pesti Központi Kerületi Bíróság 24.B.12.545/2017/3. számú ítéletében kiszabott 1 (egy) év szabadságvesztés és a Szentendrei Járásbíróság 4.B.114/2017/29. számú ítéletében kiszabott 10 (tíz) hónap szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezést.

A vádlott születési neve név2, településszintű lakcíme hely1, személyazonosító igazolványának száma okmányszám3, a cím2 szám alatti cím a vádlott tényleges tartózkodási helye.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárás során felmerült 8.400,- (nyolcezer-négyszáz) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítéltábla határozata ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2025. április 24-én tartott tárgyaláson kihirdetett 15.B.43/2023/119. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 I. rendű vádlottat (a továbbiakban: vádlott) 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás

büntetésében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés bb), bd), be) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont], 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont bb), bd), be) alpont], 3 rendbeli információs rendszer felhasználásával, tártettesként elkövetett csalás bűntettében [Btk. 375. § (5) bekezdés, (1) bekezdés] és testi sértés bűntettében [Btk. 160. § (1) bekezdés, (3) bekezdés].

[2] Halmazati büntetésül a vádlott 1 év 10 hónap szabadságvesztésre és mellékbüntetésként 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napban határozta meg. Az előzetes fogvatartásban (örizetben, letartóztatásban) töltött időt beszámította a kiszabott szabadságvesztésbe.

[3] Elrendelte a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2018. június 14-én jogerőre emelkedett 24.B.12.545/2017/3. számú ítéletében kiszabott 1 év szabadságvesztés, a Szentendrei Járásbíróság 2018. szeptember 19-én jogerőre emelkedett 4.B.114/2017/29. számú ítéletében kiszabott 10 hónap szabadságvesztés, valamint a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. június 24-én jogerőre emelkedett 419.Bpk.51.122/2018/5. számú büntetővégzésében kiszabott 10 hónap szabadságvesztés végrehajtását.

[4] sértett1 sértett által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

[5] A bűnjelek lefoglalását megszüntette, egyidejűleg az adathordozóknak az ügyiratok között történő kezelését, a biológiai anyagmaradványoknak, a törletnek és a gumikesztyűnek a megsemmisítését rendelte el.

[6] Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlottat 173.846,- forint megfizetésére kötelezte, míg a fennmaradó költséget az államra terhelte.

[7] Az elsőfokú ítélet ellen – amelyet az ügyészség tudomásul vett – a vádlott és a védője a testi épség elleni bűncselekmény vonatkozásában elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, míg a vagyon elleni bűncselekmények tekintetében kizárólag enyhítés érdekében jelentettek be fellebbezést. A védő a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 584. § (6) bekezdésében írt, az előterjesztett fellebbezésnek írásban történő indoklására vonatkozó kötelezettségének a másodfokú bírósági eljárásban eleget tett.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség (a továbbiakban: fellebbviteli főügyészség) a felterjesztett ügyiratokkal együtt megküldött, a Be. 588. § (4) bekezdése szerinti indítványát tartalmazó átiratában a vádlott és védő fellebbezését alaptalannak értékelte.

[9] Előre bocsátotta, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményező abszolút vagy relatív eljárási szabálysértést nem valósított meg.

[10] Kifejtette, hogy a másodfokú felülbírálat a vagyon elleni bűncselekmények esetében a Be. 590. § (3) bekezdés szerint korlátozott, míg a testi sértés büntette tekintetében a Be. 590. § (1) és (2) bekezdései alapján teljes körű. Utalt arra, hogy a vádlott a vagyon elleni bűncselekmények esetében bűnösséget beismerő nyilatkozatot tett, amelyet a törvényszék végzéssel elfogadott. E bűncselekményeket érintően a vádlott és a védő a fellebbezését a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjának megfelelően a büntetés enyhítése érdekében jelentették be, így a másodfokú bíróságként eljáró Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban: ítéltábla) a felülbírálat során e cselekménykörben az elsőfokú ítélet megalapozottságát nem vizsgálhatja, a másodfokú határozatát – figyelemmel a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontjára – a törvényszék által megállapított tényállásra kellett alapítania.

[11] Álláspontja szerint a törvényszék a testi épség elleni bűncselekmény tekintetében az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a releváns bizonyítékokat beszerezte, majd azoknak egyenként és összességükben történő értékelésével, azaz mérlegeléssel állapította meg a tényállást. E tényállás a fellebbviteli főügyészség megítélése szerint mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági okoktól, ezért az elsőfokú ítélet felülbírálatra alkalmas, a törvényszék által megállapított tényállás pedig irányadó a másodfokú bírósági eljárásban.

[12] Rámutatott arra is, hogy a törvényszék részletesen és a logika szabályainak megfelelően indokolta, hogy a tényállást mely bizonyítékokra (a sértett, tanú6 és tanú5 tanúk vallomása, az igazságügyi orvosszakértői vélemény, a dohánybolt kamerafelvételei, egyéb okiratok) alapította, és miért vetette el a vádlott védekezését.

[13] Érvelése szerint a törvényszék valamennyi bűncselekmény vonatkozásában okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, az elkövetéskori tudattartalmára, szándékára, továbbá a vád tárgyává tett bűncselekményeket is törvényesen minősítette.

[14] Úgy ítélte meg, hogy a törvényszék a büntetés kiszabásánál irányadó enyhítő és súlyosító körülményeket feltárta, majd azokat helytállóan értékelte, amikor halmazati büntetésként végrehajtandó szabadságvesztést és közügyektől eltiltást szabott ki. A szabadságvesztés tartamát a Btk. 80. §-ban írt büntetéskiszabási elvekkel összhangban állapította meg, illetőleg a mellékbüntetés mértékét is arányosan igazította a szabadságvesztés tartamához. Ezért a büntetés enyhítésére nem látott lehetőséget, ugyanis annak folytán a szankció már alkalmatlanná válna a büntetés generális és speciális céljainak elérésére.

[15] Egyetértett két korábbi felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendelésével, viszont kérte figyelembe venni, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2018. június 14-én jogerőre emelkedett 24.B.12.545/2017/3. számú ítéletében – végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett – 1 év szabadságvesztés végrehajthatósága 2025. június 14-én megszűnt, ezért e szabadságvesztés végrehajtásának elrendelését mellőzni kell.

[16] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására, a polgári jogi igény érvényesítésének egyéb törvényes útra utasítására, a lefoglalt dolgokra és a bünyügyi költségekre vonatkozó ítéleti rendelkezéseket törvényesnek értékelte.

[17] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet változtassa meg, mellőzze a Pesti Központi Kerületi Bíróság 24.B.12.545/2017/3. számú ítéletében kiszabott 1 év szabadságvesztés végrehajtásának elrendelését, egyebekben hagyja helyben.

[18] A védő a fellebbezése írásos indokolásában nem vitatta, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le, ugyanakkor álláspontja szerint a testi épség elleni bűncselekmény vonatkozásában az elsőfokú ítéletet megalapozatlan, mivel a törvényszék a megállapított tényekből további tényre téves következtetést vont le.

[19] E körben hivatkozott arra, hogy a vádlott védekezése szerint sértettl sértett vele, illetőleg a szintén jelen lévő anyjával és kiskorú unokaöccsével kötözködött, agresszívan viselkedett, majd őt meg akarta ütni, azonban ő elhajolt, és meglökte a sértettet, aki elesett, ennek során beverte a fejét.

[20] A védő meglátása szerint e védekezést alátámasztják a beszerzett egyéb bizonyítékok, amelyekből az is megállapítható, hogy a vádbeli napon a sértett alkohol és kábítószer hatása alatt állt, emiatt később nem emlékezett a történetekre, továbbá a vádlott a jobbkezeit nem tudta volna ökölbe szorítani, mert abban egy műtét során műér lett behelyezve. Kiemelte tanú6 tanú vallomásának azon részleteit is, miszerint a sértett viselkedett agresszívan, kötekedett, sértegette a vádlott anyját. Ezen túlmenően tanú6 és tanú7 tanúk egyezően nyilatkoztak arról, hogy a sértett az esetet megelőzően sérült volt (tanú6 szerint „el volt verve, monoklija volt”), a jelen ügyben vizsgált sérülését pedig csupán annak folytán szerezte, hogy rosszul esett a járdára. Ezért nem látta bizonyítottnak azt sem, hogy a vádlott okozta a sértett orrcsonttörését, ugyanis az korábban is keletkezhetett.

[21] Továbbá azzal érvelt, hogy a fentiekben megjelölt tanúvallomások nem csak a védenccé vallomását, hanem a jogos védelemre való hivatkozását is erősítik, illetve azt, hogy nem lépte túl a támadás elhárításához szükséges mértéket.

[22] Elsődlegesen a vádlott felmentését kérte, arra utalva, hogy a sértett jogtalan támadása ellen a vádlott csupán védekezett. Ugyanakkor rávilágítva arra a körülményre, miszerint a vádlott szándéka nem irányult sérülés okozására, a bűnösség kimondásának változatlanul hagyása esetén is legfeljebb a Btk. 164. § (9) bekezdése szerinti gondatlan testi sértés vétségének megállapítására látott lehetőséget.

[23] A büntetés enyhítését célzó fellebbezését arra alapította, hogy a védenccé a vagyon elleni bűncselekmények elkövetését elismerte, azokat megbánta és az időmúlás az öt évet meghaladja.

[24] A védő a másodfokú nyilvános ülésen ismertette a fellebbezés indokolásának a lényegét.

[25] A vádlott és a védő által előterjesztett fellebbezések az abban megjelölt céllal nem vezettek eredményre.

[26] Az ítéltábla a testi épség elleni bűncselekmény vonatkozásában a Be. 590. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. E cselekmény tekintetében az elsőfokú ítélet Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálatának nem volt helye, mivel a vádlott és a védője a testi sértés büntette tekintetében a fellebbezéseiket nem a Be. 583. § (1) bekezdés a) pontjában írt céllal, a büntetés enyhítése érdekében terjesztették elő, hanem elsődlegesen a bűnösség megállapítását támadták. Ennek megfelelően a másodfokú felülbírálat kiterjedt az eljárási szabályok megtartásának, az elsőfokú ítélet megalapozottságának, a vádlott bűnösségének megállapítására, a bűncselekmény jogi minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezések, valamint az indokolás helyességének a vizsgálatára is [Be. 590. § (2) bekezdés].

[27] A vagyon elleni bűncselekmények esetében a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára alapított, kizárólag a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezéseket támadó jogorvoslatok esetében a felülbírálat terjedelme a Be. 590. § (3) bekezdése értelmében korlátozott, értve ezalatt azt, hogy az ítéltáblának csak az elsőfokú ítélet fellebbezéssel sérelmezett rendelkezéseit kellett felülbírálnia. A korlátozott felülbírálat ilyen esetben is kiterjed az elsőfokú bírósági eljárásra és az eljárási szabályok megtartásának vizsgálatára, illetőleg a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésekre [Be. 590. § (5) bekezdés a)-d) pont].

[28] A Be. 590. § (7) bekezdése alapján hivatalból kell felülvizsgálni azokat az ítéleti rendelkezéseket, amelyek kapcsán a Be. XCIV. Fejezetében szabályozott egyszerűsített felülvizsgálatnak lenne helye, ha azokról a törvényszék a törvény kötelező rendelkezése ellenére nem rendelkezett, vagy nem a törvénynek megfelelően rendelkezett. E jogszabályi előírásnak megfelelően – figyelemmel a Be. 671. § 1., 4., 6., 12. és 15. pontjaira – az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatával, a feltételes szabadsággal, az előzetes fogvatartás beszámításával, a lefoglalt dolgokkal és a bűnügyi költség viselésével kapcsolatos ítéleti rendelkezések törvényességét vizsgálta.

[29] Az ítéltábla az eljárási szabályok megtartására vonatkozó vizsgálat során megállapította, hogy a Be. 607. § (1) bekezdése szerinti, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését megalapozó, a Be. 567. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt okok egyike sem áll fenn: az ügy a magyar büntető joghatóság alá tartozik, a vádemelésre jogosult ügyészség által benyújtott vádirat hiánytalanul és a vád érdemi elbírálására alkalmas módon tartalmazta a Be. 422. (1) bekezdésében írt törvényes elemeket, az ügyészség a vádat nem ejtette, a vádlott büntethetősége nem szűnt meg, valamint a

cselekményeit más büntetőeljárásban jogerősen nem bírálták el [Be. 567. § (1) bekezdés a), b), c) pont, (2) bekezdés c), d), f) pont].

[30] A törvényszék nem valósított meg olyan a Be. 608. § (1) bekezdés a-d) és f) pontjaiban írt abszolút eljárási szabálysértést sem, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárásra utasítását indokolná. A törvényszék a Be. 20. § (1) bekezdés 4. pontja szerint a hatáskörébe tartozó ügyet bíralt el (annak ellenére is, hogy a bizonyítási eljárás eredményeként a Btk. 164. § (8) bekezdés szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés bűntette nem volt megállapítható), a Be. 21. §-ban írt illetékességi szabályokat nem sértette meg, az ügy tárgyára tekintettel a Be. 13. § (1) bekezdése alapján törvényesen járt el egyesbíróként, a Be. 14. §-a szerinti kizárt bíró az ítélet meghozatalában nem vett részt, a tárgyaláson az ügyész, a vádlott és a védő jelen voltak, továbbá az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel nem volt ellentétes.

[31] A törvényszék törvényesen járt el, amikor – figyelemmel a Be. 524. § (1) bekezdésében foglaltakra – a tárgyaláson a Be. 504. § (3) bekezdése szerint meghozott végzésében a vagyon elleni bűncselekmények tekintetében a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát elfogadta.

[32] A Be. 608. § (1) bekezdés h) pontja szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró bíróság új eljárásra utasítását megalapozza az is, ha az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot a Be. 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[33] A törvényszék ilyen eljárási szabálysértést nem valósított meg, ugyanis a tárgyaláson felvett jegyzőkönyvből megállapíthatóan

- a vádlott megértette a bűnösséget beismerő nyilatkozat természetét, az e körben tett nyilatkozata elfogadásának, egyidejűleg a beismeréssel érintett cselekménykörben a tárgyaláshoz való jogáról lemondó nyilatkozatának a következményeit (egyébként az erre vonatkozó, a Be. 500. § (2) bekezdésén alapuló terhelti figyelmeztetés is teljes körű volt),
- a beszámítási képessége és a beismerése önkéntessége iránt észszerű kétely nem mutatkozott,
- a nyilatkozata egyértelmű volt, és azt az ügyiratok alátámasztják,
- az írásba foglalt ítélet tényállási elemei megegyeznek a vádirati tényállásban foglaltakkal.

[34] Mindezekre tekintettel a vagyon elleni bűncselekmények vonatkozásában a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának a Be. 504. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjaiban meghatározott törvényi feltételei maradéktalanul fennálltak, az ítéleti tényállás

tartalma is megfelel a jogszabályi követelményeknek. A vádlott a vád tárgyává tett vagyron elleni bűncselekményekben annak tudatában ismerte el a bűnösségét, hogy a törvényszék – a bűnösség beismerése és annak elfogadása esetén – a Be. 500. § (2) bekezdés b) pontja szerint a vádirati tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését nem vizsgálhatja.

[35] Az ítéltábla nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amely lényeges hatással lett volna a büntetőeljárás lefolytatására, a vádlott bűnösségének megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetés kiszabására, és amely a Be. 609. § (1) bekezdése alapján ugyancsak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

[36] A vádlott és a védő a törvényes jogait, ezen belül a kérdezési, észrevételezési és indítványtételi jogukat korlátozás nélkül gyakorolhatták, a törvényszék a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket nem sértette meg, az indokolási kötelezettségének a bűnösség megállapítása, a cselekmény Btk. szerinti minősítése, valamint a büntetés kiszabása tekintetében eleget tett [Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pont].

[37] tanú8 tanú, aki a Btk. 459. § (2) bekezdés 14. pontjának a) alpontja értelmében a vádlott hozzátartozójaként minősült, a Be. 171. §-a szerint megtagadhatta a tanúvallomást, és ezzel a jogával a tárgyaláson élt is. Ugyanakkor a Be. 177. § (4) bekezdése alapján nem volt akadálya a nyomozati szakban tett tanúvallomása felhasználásának, mivel a nyomozati szakban a Be. 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján figyelmeztetve lett arra, hogy ha vallomást tesz, a vallomása az adott vagy más ügyben akkor is felhasználható, ha a vallomástételt a későbbiekben megtagadja; e figyelmeztetést és az erre adott válasz a korábbi tanúvallomásról felvett jegyzőkönyv tartalmazza. A vádlottal hozzátartozói viszonyban nem álló, így mentességi joggal nem rendelkező sértett és tanú6 tanú esetében a Be. 176. § (1) bekezdése szerinti tanúzási figyelmeztetést és az arra adott választ a tárgyalási jegyzőkönyv a Be. 177. § (1) bekezdésében foglalt előírásoknak megfelelően tartalmazza, ezért a kérdéses tanúk vallomásának bizonyítási eszközként való figyelembevételének szintén nem volt akadálya. Ezzel szemben tanú7 tanú esetében a tanúzási figyelmeztetés a tárgyaláson elmaradt, így az ekkor tett vallomását a törvényszék okserűen és törvényesen rekesztette ki a bizonyítékok köréből. E tanúnak a nyomozati szakban tett vallomása felhasználható volt, az ismételt megidézésére és kihallgatására nem volt szükség. A Be. 527. § (1) bekezdés a) pontja alapján a tartósan külföldön tartózkodó tanú5 tanú esetében sem volt akadálya a nyomozás során tett vallomása ismertetésének és annak bizonyítékként való értékelésének.

[38] A terhelti figyelmeztetés törvényes volt, az ugyanis mindenben megfelelt a Be. 185. § (1) bekezdésében leírtaknak, és a tárgyalási jegyzőkönyv az első kihallgatás során elhangzott figyelmeztetést és a vádlott arra adott válaszát a Be. 185. § (3) bekezdése szerint tartalmazza.

[39] A vagyron elleni bűncselekmények vonatkozásában – figyelemmel arra, hogy ezek esetében bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására került sor, illetőleg a fellebbezés kizárólag a büntetésre vonatkozó rendelkezés ellen irányult – az elsőfokú ítélet indokolása megfelel a Be. 562. § (2) és (4) bekezdéseiben foglalt rendelkezéseknek, ugyanis tartalmazza a Be. 561. § (3) bekezdés a), c) és e) pontjaiban foglaltakat (a vádra történő utalást, a vád szerinti minősítést, a bíróság által megállapított tényállást, a cselekmények jogi minősítését), valamint a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására, valamint

az alkalmazott jogszabályokra való utalást. Értelemszerűen jelen ügyben a testi épség elleni bűncselekmény esetében „teljes körű” indokolás miatt is meg kellett állapítani a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket, a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok közül azokat, amelyek a határozat meghozatalkor jelentőséggel bírnak [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont], továbbá a büntetés kiszabásával kapcsolatos döntés indokait, az alkalmazott jogszabályok megjelölésével [Be. 564. § (4) bekezdés a) pont]. Az elsőfokú ítélet indokolása a testi épség elleni bűncselekmény esetében a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltaknak megfelelően tartalmazza azoknak a bizonyítékoknak a megjelölését, amelyekre a törvényszék a döntését alapozta, valamint annak rövid indokolását, hogy a tényállás megállapításánál milyen bizonyítékokat és miért vagy miért nem fogadott el. Továbbá az alkalmazott jogszabályok megjelölésével rögzítésre került a határozat egyéb rendelkezéseinek az indokolása is [Be. 561. § (3) bekezdés f) pont]; jelen ügyben előterjesztett és a törvényszék által elutasított bizonyítási indítvány nem volt (így e körben indokolási kötelezettség nem keletkezett). A törvényszék helyesen a büntetőeljárás elhúzódását nem vette figyelembe enyhítő körülményként a büntetés kiszabásánál, így e vonatkozásban nem kellett eleget tennie a Be. 564. § (4) bekezdés d) pontjában írt indokolási kötelezettségének.

[40] A törvényszék a vagyon elleni bűncselekmények esetében helyesen alkalmazta a Be. 565. § (1) bekezdését, amikor a bűnösség beismerésére, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadására és az eljárás ügyirataira alapította a vádlott bűnösségét. A bűnösség beismerésére vonatkozó nyilatkozat elfogadása folytán nem csak a törvényszék, hanem az elsőfokú ítéletet felülbíráló ítélőtábla sem vizsgálhatta a vádirattal megegyező ítéleti tényállás megalapozottságát és a bűnösség kérdését. E cselekménykörben az ítélőtábla azért sem vizsgálhatta az elsőfokú ítélet megalapozottságát, mert a fellebbezést kizárólag a Be. 583. (3) bekezdés a) pontja alapján, a büntetés enyhítése érdekében jelentették be.

[41] A törvényszék az ügyfelderítési köteletségének eleget tett, a tényállást megállapította, így a testi épség elleni bűncselekmény tekintetében az elsőfokú ítéletnek a Be. 592. § (1) bekezdés a) és b) pontjai szerinti teljes megalapozatlansága nem áll fenn.

[42] Az ítélőtábla az elsőfokú ítéletet – szemben a védői fellebbezés indoklásában írtakkal – a Be. 592. § (2) bekezdés c) pontjában írt okból találta részben megalapozatlannak. A törvényszék ugyanis a tényállás 5. pontjában az igazságügyi szakértői véleményben és az orvosi iratokban foglaltakkal ellentétesen rögzítette, hogy a vádlott a bántalmazás következtében állcsonttörést szenvedett (egyébként ezt a sérülést vádirat is tévesen írja le). Miként az elsőfokú ítélet [27] bekezdése – az igazságügyi írásszakértői véleménnyel egyezően – helyesen tartalmazza, az ököllel történt ütés következtében a sértett valójában arcsont- és orrsonttörést szenvedett el.

[43] Ezért az ítélőtábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ügyiratok tartalma alapján a tényállás 5. pontját akként helyesbíti, hogy a sértett a bántalmazás következtében arcsonttörést, orrsonttörést, valamint tüdőzúzódást szenvedett, amelyek nyolc napon túl gyógyuló sérülések.

[44] A fenti helyesbítéssel immár a tényállás felderített, hiánytalan, irathú és helytelen ténybeli következtetésektől mentes, ezért az a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt az elsőfokú ítélet felülbírálata során.

[45] A fentiekből következően az ítéltábla nem értett egyet a védő álláspontjával, miszerint az elsőfokú ítélet a Be. 592. § (2) bekezdés d) pontjában írt okból megalapozatlan, valójában a törvényszék a megállapított tényekből helyes következtetést vont le további tényre, így a vádlott bűnösségére, a testi épség elleni bűncselekmény szándékos elkövetésére, a jogos védelmi helyzet hiányára is.

[46] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet személyi részében a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozóan tett megállapításokat az alábbiak szerint helyesbítette, illetőleg egészítette ki.

[47] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2018. szeptember 12-én meghozott és 2019. június 24-én jogerőre emelkedett 419.Bpk.51.122/2018/5. számú határozata helyesen büntetővégzés (nem ítélet), az abban elbírált lopás vétségének elkövetési ideje 2018. január 13-a.

[48] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2017. augusztus 17-én kihirdetett 24.B.12.545/2017/3. számú ítélete a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 31.Bf.11.825/2017/17. számú határozata folytán emelkedett jogerőre 2018. június 14-én, az elbírált lopás vétségének elkövetési ideje 2017. július 20-a.

[49] A fentiekben írt két ítéletben megállapított különös visszaesői minőséget a Wiener Neustadt-i Tartományi Törvényszék 2014. január 24-én jogerőre emelkedett 36 Hv 138/13P ítélete alapozza meg, amelynek érvényét a Fővárosi Törvényszék a 2015. január 22-én meghozott és 2015. április 20-án jogerőre emelkedett 32.Bpk.930/2014/6. számú végzésével 2 rendbeli lopás vétsége miatt kiszabott 1 év 7 hónap fogház végrehajtási fokozatú szabadságvesztésként ismerte el. E büntetésből a vádlottat 2014. március 21-én bocsátották feltételes szabadságra.

[50] A Szentendrei Járásbíróság 2018. szeptember 19-én kihirdetett és jogerőre emelkedett 4.B.114/2017/29. számú ítéletében a vádlottat – a felfüggesztett szabadságvesztés mellett – 2 évre eltiltotta a járművezetéstől, az elbírált cselekmény elkövetési ideje 2016. május 16-a.

[51] A vádlottat a Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. június 16-án kihirdetett és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 25.Bf.10.045/2021/10. számú határozata folytán 2022. január 27-én jogerőre emelkedett 12.B.VII.21.074/2020/29. számú ítéletében a 2017. december 30-án elkövetett lopás büntette miatt – mint különös visszaesőt – 40 nap elzárásra ítélte. E bűncselekmény esetében a büntetőeljárás a BRFK VII. kerületi Rendőrkapitányságon indult 149/2018.bü.szám alatt, amelyben a vádlottat 2018. április 26-án hallgatták ki gyanúsítottként. Ebből következően a jelen ügyben elbírált bűncselekmények elkövetésekor a vádlott – általa is tudottan – büntetőeljárás hatálya alatt állt.

[52] A vádlottal szemben a 2023. március 13-án elkövetett lopás vétsége miatt a BRFK VI. kerületi Rendőrkapitányságon 532/2023.bü. számon indult büntetőeljárás, amelyben 2025. március 3-án hallgatták ki gyanúsítottként.

[53] A törvényszék a testi épség elleni bűncselekmény esetében eleget tett a bizonyítás általános szabályai között meghatározott előírásnak is, miszerint a bíróságnak a bizonyítékokat egyenként és összességükben kell értékelnie [Be. 167. § (4) bekezdés]. Az ítélete indokolásában hiánytalanul és irathűen jelölte meg azokat a bizonyítékokat, amelyekre a döntését alapozta, majd a mérlegelésében számot adott arról, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékot és miért, vagy miért nem fogadott el, illetőleg miért vetette el a vádlotti védekezést [Be. 563. § (3) bekezdés d) pont]. Az ítélet indokolásából megismerhető, nyomon követhető a bírói meggyőződés kialakulásának logikai folyamata is, amely a bizonyítás eredményének megállapításához vezetett.

[54] Miként azt az elsőfokú ítélet indokolása az ügyiratok tartalmával egyezően, helyesen tartalmazza, vádlott az eljárás során tagadta, hogy megütötte volna a sértettet, mindössze annak meglökését ismerte el, illetőleg azt sem vitatta, hogy ennek következtében a sértett a földre esett, és megsérült. Következésképpen vallotta ugyanakkor, hogy a sértett ittas állapotban kötekedett vele és a jelen lévő hozzátartozóival (az anyjával és az unokaöccsével), ráadásul őt meg is akarta ütni, ezt próbálta elhárítani azzal, hogy a sértettet meglökte.

[55] A törvényszék okszerűen mutatott rá arra, hogy e vádlotti védekezést a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok csak részben erősítették meg, sőt a büntetőjogi felelősség szempontjából jelentős tények tekintetében kifejezetten cáfolták.

[56] A tényállásnak a cselekmény megítélése szempontjából releváns részleteit csakugyan nem lehetett a sértett vallomására alapítani, ugyanis sértettl a sérelmére elkövetett bűncselekmény körülményeiről egyáltalán nem tudott nyilatkozni, lényegében csak a vádlottal közös italozásukra és annak előzményeire emlékezett, azt viszont vitatta, hogy ő bárkivel kötekedett volna.

[57] A bizonyítékok körében meghatározó jelentősége van a kívülálló, az ügyben teljesen érdektelen, a bűncselekmény helyszínétől kb. 20-50 méterre tartózkodó tanú5 tanú vallomásának, aki szerint a vádlott ököllel ütötte meg a sértettet, aki ennek hatására a földre esett. E terhelő vallomás cáfolatára nem alkalmas az a védelmi hivatkozás, miszerint a vádlott egy korábbi kézműtétje folytán nem tudta a kezét ökölbe szorítani, mivel erre vonatkozóan semmilyen orvosi dokumentáció nem került becsatolásra.

[58] tanú6 tanú a sértett kötekedő magatartására vonatkozó terheli védekezést valóban alátámasztotta, ugyanakkor a tárgyaláson tett vallomása szerint sértettl nem akarta megütni a vádlottat (a nyomozati szakban még akként nyilatkozott, hogy a sértett – egyik kezét felemelve – gyorsan indult a vádlott felé). Nem kevésbé fontos azon következetes nyilatkozata, hogy a vádlott pofonvágt a sértettet, aki ennek hatására került a földre. E tanúvallomás-részletek kifejezetten cáfolják a sértett meglökésére vonatkozó állítást, miként azt is, hogy a vádlott a sértett támadását és konkrét ütő mozdulatát hárította el. Figyelemmel

arra, hogy a sértett az ütéstől azonnal összeesett, nem fogadható el, hogy a vádlott csak pofon ütötte volna a sértettet; egyébként ennek az elszenvedett sérülések is ellentmondanak.

[59] Kétségtelen, hogy a sértetten tanú6 vallomása szerint korábbi sérülések voltak, konkrétan egy monokli a szemén (tanú7 a tárgyaláson tett, de kirekesztett vallomásában egy vérző kézsérülésről számolt be), azonban a 2019. július 26-án, az intézmény1 által kiállított kórlap szerint a mentőkkel beszállított sértett orra duzzadt volt, az orrlyukában és fülében friss véralvadék volt. E leírás összhangban van azzal, hogy a mentők felé kezdeményezett telefonhívásról készült irat szerint tanú5 maga is azt látta, hogy a földön fekvő sértett orrából (és füléből) folyik a vér. Márpedig az arccsont- és orrcsonttörés az igazságügyi orvosszakértői vélemény szerint meglökéstől vagy a földre eséstől nem keletkezhetek, azok egy direkt, nagy erejű, tompa erőbehatás (például öklötés) eredményei.

[60] Az ítéltábla a fentiekben kifejtettek miatt – szemben a védelem jogi álláspontjával – nem látta megállapíthatónak büntethetőséget kizáró okként a Btk. 15. § e) pontja szerinti jogos védelmet.

[61] A Btk. 22. § (1) bekezdése szerint nem büntetendő az a cselekmény, amely a saját, illetve más vagy mások személye, javai vagy a közérdek ellen intézett, illetve ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához szükséges. E büntető anyagi jogi rendelkezés összhangban van Magyarország Alaptörvénye V. Cikkében deklarált joggal, miszerint mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a személye, illetve a tulajdona ellen intézett, vagy az ezeket közvetlenül fenyegető jogtalan támadás elhárításához.

[62] A 4/2013. Büntető jogegységi határozat 1. pontja szerint a jogtalan támadásnak intézettnek vagy közvetlenül fenyegetőnek kell lennie. A támadás olyan tevékenység, amely megvalósítja valamely bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának ismérveit, és a támadás objektív jellemzője annak jogtalansága. Intézett a támadás, ha az elkövető valamely, a Btk. Különös Részében büntetni rendelt bűncselekmény (vagy szabálysértés) törvényi tényállásának megvalósítását megkezdte, míg közvetlenül fenyegető a támadás, ha annak megkezdésétől azonnal vagy igen rövid időn belül reálisan tartani lehet. A jogos védelmi helyzet mindaddig fennáll, amíg a megtámadott okkal tarthat a támadás megkezdésétől vagy annak folytatásától. A jogtalan támadás általában erőszakos, az elhárító cselekmény pedig mindig kényszerű. Ha van jogtalan támadás, akkor annak az elhárítása szükséges. A jogos védelmi helyzet korláta, hogy verbális cselekményekkel szemben nem vehető igénybe, megtorlásként nem alkalmazható, kölcsönös kihívás elfogadása mindkét fél számára a jogtalanság állapotát hozza létre, a támadás kiprovokálása megfosztja a védekezőt az elhárítás jogszerűségétől.

[63] A rendelkezésre álló bizonyítékok szerint jelen ügyben a sértett kötekedett a vádlottal és a hozzátartozóival, magatartása viszont a verbális erőszak szintjén maradt. tanú6 tanúvallomása szerint a sértett nem akarta megütni a vádlottat, ebből következően „intézett” támadás nyilvánvalóan nem történt. A feltárt körülmények nem utalnak arra sem, hogy a vádlottnak tartania kellett volna a sértett részéről azonnal vagy rövid időn belül bekövetkező, azt életét vagy testi épséget közvetlenül fenyegető támadástól, ugyanis a nyári koraesti órákban (azaz világos időben) a vádlott és a sértett többedmagukkal iszogattak a sokak által

látogatott hely²en, korábban személyes konfliktusuk egymással nem volt. Önmagában az sem alapozhatta meg támadás reális bekövetkezésének a feltételezését, hogy az ittas állapotban lévő sértett kötekedő magatartást tanúsított vagy esetlegesen a hajléktalanok között rossz híre volt.

[64] Mindezekre tekintettel a törvényszék a testi épség elleni bűncselekmény esetében okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére. Az ítéltábla a fellebbezésekben indítványozott felmentésre, és ezzel összefüggésben a Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja szerint eltérő tényállás megállapítására nem látott okot, de erre megalapozott tényállás esetén nem is volt törvényes lehetőség.

[65] A vádlott vagyon elleni és testi épség elleni bűncselekményeinek minősítése megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek, az e körben a törvényszék által kifejtett jogi indokolás helyes.

[66] A jogi indokolás mindössze annyiban szorul pontosításra, hogy az arcra ököllel és nagy erővel mért ütés köztudomásúlag alkalmas nyolc napon túl gyógyuló sérülés okozására, a vádlott is ennek tudatában cselekedett, így a testi épség elleni bűncselekmény a Btk. 7. § I. fordulata szerinti egyenes szándékkal valósította meg. Értelemszerűen a védő indítványának megfelelően a gondatlan testi sértés vétségének megállapításának nem volt helye.

[67] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §].

[68] A büntetést a törvényben meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[69] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó; a középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének a fele [Btk. 80. § (2) bekezdés].

[70] A törvényszék helyesen rögzítette, hogy – figyelemmel a Btk. 36. §-ban foglaltakra is – a vádlottal szemben 3 hónaptól 4 év 6 hónapig terjedő szabadságvesztés szabható ki, a középérték 2 év 4 hónap 15 nap.

[71] Az büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK vélemény (a továbbiakban: 56. BK vélemény) szerint a bíróság által megállapított minősítéshez kapcsolódó büntetési keret – figyelembe véve a Btk. Általános Része rendelkezéseit is – büntetést meghatározó alapvető tényező. Ez jelöli ki azokat a határokat, amelyek között a súlyosító és enyhítő (összefoglalóan a büntetést befolyásoló) körülmények a büntetést

alakíthatják. A büntetést befolyásoló körülményeket nem elvont általánosságban, nem mechanikusan, hanem a konkrét ügy tényeire vonatkoztatva, egymással egybevetve, összefüggésükben kell értékelni, és a határozatban megindokolni. Nem az enyhítő és súlyosító körülmények száma, hanem az adott esetben meglévő hatásuk a döntő a büntetés meghatározásánál.

[72] A büntetés kiszabása során figyelembe vett enyhítő és súlyosító körülmények helyesbítésre, illetőleg kiegészítésre szorultak.

[73] Nem értékelhető enyhítő tényezőként a vádlott terhére megállapított vagyon elleni bűncselekmények egy részének enyhébb, vétségként minősülése.

[74] A törvényszék – figyelemmel az 56. BK vélemény III/11. pontjára – súlyosító tényezőként kellett volna kezelnie a vagyon elleni és a testi épség elleni bűncselekményeknek országos és Budapesten köztudomásúlag folyamatosan magas számát. Ugyancsak a vádlott terhére értékelendő a korábbiakban írtak szerinti büntetőeljárás hatálya alatti elkövetés, ugyanis az 56. BK vélemény II.2. pontja szerint az elkövető fokozott társadalomra veszélyességére lehet következtetni abból a körülményből, hogy más ügyben történt meggyanúsítását követően valósít meg bűncselekményt.

[75] Egyebekben az elsőfokú ítélet [50] és [51] bekezdései helyesen tartalmazzák a vádlott vonatkozásában megállapítható enyhítő és súlyosító körülményeket.

[76] Az ítéltábla úgy ítélte meg, hogy a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés – mind a büntetés nemében, mind annak mértékében – igazodik az elkövetett, többszörös bűnhalmazatot képező bűncselekmények tárgyi súlyához, a többször büntetett, cselekményeit három felfüggesztett szabadságvesztés próbaideje és büntetőeljárás hatálya alatt megvalósító vádlott társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb bűnösségi körülményekhez, egyidejűleg alkalmas a büntetési célok elérésére, a vádlottnak és a másnak hasonló jellegű bűncselekmény elkövetésétől való visszatartására. Lényegesen a középérték alatt, 1 év 10 hónap tartamban kiszabott szabadságvesztés szükséges és arányos szankció, annak további mérséklése nem indokolt. A vele szemben ismét lopás miatt indult újabb büntetőeljárás – függetlenül annak kimenetelétől – sem arra utal, hogy a vádlott személyi körülményei rendeződtek volna.

[77] A szándékos bűncselekmények miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt vádlott méltatlan a közügyek gyakorlására, ezért a törvényszék a Btk. 61. § (1) bekezdése alapján megalapozottan döntött a közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabásáról. Annak tartamát a Btk. 62. § (1) bekezdésének alkalmazásával helyesen határozta meg a szabadságvesztés mértékéhez igazodóan 2 évben, a mérséklésre e körben sem volt ok.

[78] A törvényszék a Btk. 37. § (1) bekezdés a) pontja, a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja, valamint a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdései alapján törvényesen rendelkezett a szabadságvesztés végrehajtási fokozatáról, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és az előzetes fogvatartás beszámításáról.

[79] Az elsőfokú ítélet kihirdetésekor a Btk. 87. § b) pontja alapján törvényes volt a korábbi felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendeléséről hozott rendelkezés. Ugyanakkor időközben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 24.B.12.545/2017/3. számú ítéletében kiszabott 1 év szabadságvesztés és a Szentendrei Járásbíróság 4.B.114/2017/29. számú ítéletében kiszabott 10 hónap szabadságvesztés végrehajthatósága a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv.tv.) 28. § (1) bekezdés d) pontja alapján – figyelemmel a Bv.tv. 29. § (1) bekezdésére is – a próbaidő leteltének a napjától kezdődő öt év elteltével elévült, ezért e két büntetés tekintetében a végrehajtás elrendeléséről hozott rendelkezést mellőzni kellett. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2019. június 24-én jogerőre emelkedett 419.Bpk.51.122/2018/5. számú büntetővégzésében kiszabott 10 hónap szabadságvesztés végrehajthatósága nem évült el, így e büntetés kapcsán a végrehajtás elrendeléséről szóló rendelkezés továbbra is helytálló és törvényes.

[80] A törvényszék – figyelemmel a váddal egyezően megállapított ítéleti tényállásra – a Be. 560. § (1) bekezdés m) pontja alapján törvényesen utasította sértett által a tárgyaláson előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra.

[81] A Be. 320. § (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdése alapján a bűnjelek lefoglalásának megszüntetéséről, és azok közül az adathordozónak az ügyiratok között történő kezeléséről, míg a bűncselekménnyel kapcsolatban végzett vizsgálatok nyomait tartalmazó dolgok megsemmisítéséről hozott rendelkezések törvényesek és helyesek.

[82] Az elsőfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésével kapcsolatos rendelkezések is megfelelnek a büntetőeljárási szabályoknak [Be. 574. § (1), (2) bekezdés], azonban e körben a törvényi felhívás kiegészítendő a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontjával és a (2) bekezdésével, valamint a Be. 574. § (3) bekezdésével.

[83] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla – a Be. 599. § (1) bekezdése szerint nyilvános ülésen – a fellebbezésekkel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdésnek megfelelően helybenhagyta.

[84] Az elsőfokú ítélet rendelkező részében a Be. 561. § (2) bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel a Be. 184. § (2) bekezdésében foglaltakra is – rögzített személyi adatok között a vádlott születési nevét [Be. 184. § (2) bekezdés a) pont], az új személyazonosító igazolványa

számát is meg kellett jelölni. A vádlott csak településszintű lakcímmel rendelkezik (hely1), az elsőfokú ítélet rendelkező részében a lakcímként feltüntetett cím2 szám alatti cím a vádlott Be. 10. § (1) bekezdés 15. pontja szerinti tényleges tartózkodási helye, így a vele való kapcsolattartást biztosító adatok is pontosításra szorultak.

[85] A másodfokú bírósági eljárásban a védőnek a nyilvános ülésen történő megjelenésének díjával és költségével kapcsolatban a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontja és a Be. 574. § (1) bekezdése alapján felmerült, és a vádlottat terhelő büntügyi költségről az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése szerint rendelkezett. Bár a fellebbezés részben eredményre vezetett, nem volt ok a vádlottnak a büntügyi költség megfizetése alól a Be. 613. § (2) bekezdés alapján történő mentesítésére.

[86] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki, ugyanis a bűnösség kérdésében a törvényszékével ellentétes döntés nem született.

Budapest, 2025. november 11.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k. a tanács elnöke,

Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró,

Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék 2025. április 24. napján kihirdetett 15.B.43/2023/119. számú ítélete – a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.197/2025/6. számú határozata folytán – 2025. november 11. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. november 11.

Nagyné dr. Drahos Ibolya s.k.

a tanács elnöke